

Nr 155

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen om överlåtelse till Skövde stad av visst markområde i staden; given Stockholms slott den 29 mars 1963.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschef hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigaste Konungs och Herres frånvaro,

Enligt Dess nådiga beslut:

BERTIL

Sven Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begäres riksdagens medgivande att till Skövde stad överlåta visst markområde.

*Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
29 mars 1963.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST, ASPLING.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler efter gemensam beredning med cheferna för kommunikations- och finansdepartementen fråga om överlåtelse till Skövde stad av visst markområde i staden och anför därvid följande.

Sedan drätselkammaren i Skövde den 12 oktober 1959 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte taga under övervägande att i samverkan med staden låta verkställa utredning om förutsättningarna för överlåtelse till staden av den del av Livregementets husarers (K 3) kasernområde, som bedömdes vara erforderlig för en framtida utbyggnad av AB Volvos fabriksanläggningar i Skövde, har Kungl. Maj:t genom beslut den 2 november 1959 anbefallt försvarets fastighetsnämnd att företaga utredning i ärendet.

Med skrivelse den 20 mars 1963 har *försvarets fastighetsnämnd* överlämnat en av fastighetsnämnden och drätselkammaren i Skövde gemensamt upprättad promemoria, dagtecknad den 19 och den 20 mars 1963, enligt vilken kronan, under förbehåll av Kungl. Maj:ts och stadsfullmäktiges i Skövde godkännande, till Skövde stad överlåter ett område om cirka 71 000 kvadratmeter av stadsägorna nr 1506 + 1507, 1508 + 1509, 1510, 1511 och 1512 i staden, utgörande del av K 3 kasernområde i omedelbar anslutning till AB Volvos industriområde, för en köpeskilling av 995 000 kr. I överenskommelsen har förutsatts, att likvid för marken i första hand skall erläggas genom att staden till kronan överlåter mark till motsvarande värde inom det område, varmed P 4 övningsfält avses att utvidgas enligt ett av Kungl. Maj:t i propositionen 1963: 109 framlagt förslag. Byggnader och övriga anläggningar inom området äger kronan enligt överenskommelsen bortföra med undantag av K 3 ridhus. De byggnader m. m., som icke kan bortföras och därför kommer att kvarligga inom området vid stadens tillträde, skall ingå i överlåtelsen. För dessa byggnader skall staden erlægga köpeskilling med belopp, som skall bestämmas så att det enligt byggnadskostnadsindex för stenhus motsvarar ett värde av 850 000 kr. den 1 januari 1963. Beloppet är så beräknat, att detsamma skall täcka samtliga kostnader för erforderliga ersättningsbyggnader inom K 3 kvarvarande område. Utöver köpeskillingarna för mark och byggnader skall staden erlægga ett

belopp, som enligt förenämnda index då beloppet utbetalas motsvarar ett värde av 750 000 kr. den 1 januari 1963. Detta belopp är avsett för vissa av överlåtelsen föranledda kostnader för flyttning av byggnader m. m. samt kostnader för ändrings-, inrednings- m. fl. arbeten inom K 3 kvarvarande område. Därest före den 1 juli 1966 beslut skulle ha fattats av innebörd, att hästar icke längre skall finnas vid K 3 i sådan utsträckning att särskilt sjukstall erfordras, skall beloppet minskas med 200 000 kr. Såväl köpeskillingen för byggnaderna som den särskilda ersättningen skall av staden erläggas den 1 januari 1966. Beträffande stadens tillträde till mark och byggnader har överenskommits, att staden skall tillträda östra delen av området med ridbanan den 1 oktober 1963, medan återstående delen av området — västra delen med rastgård, ridhus och sjukstall — skall tillträdas så snart området utrymts av K 3 och kronan anmält, att tillträde kan ske, dock senast den 1 januari 1968. Enligt överenskommelsen har staden åtagit sig att anordna vissa från försvarets synpunkt angelägna nya vägförbindelser, bl. a. som ersättning för den gata, Henriksbergsgatan, som genom bolagets planerade utbyggnad kommer att avstängas från trafik. Vidare åligger det staden att vidtaga åtgärder för avstängande från civil trafik av den väg, Segerstorpsvägen, som är belägen omedelbart söder om K 3 kaserner. Slutligen har staden förbundit sig att bedriva sin fortsatta planering inom ifrågavarande del av staden på sådant sätt, att under de närmaste tjugo åren några ytterligare markanspråk gentemot kronan icke uppkommer. Beträffande överenskommelsens innehåll i övrigt torde få hänvisas till handlingarna i ärendet. — Fastighetsnämnden hemställer, att överenskommelsen måtte godkännas och uppdrag lämnas åt fortifikationsförvaltningen att träffa avtal med Skövde stad om överlåtelse av det med överenskommelsen avsedda markområdet och byggnaderna på i huvudsak de villkor som intagits i promemorian.

Fastighetsnämnden har i skrivelsen anfört bland annat följande.

Aktiebolaget Volvo Skövdeverken sysselsätter för närvarande i runt tal 3 000 personer vid bolagets anläggningar i Skövde, vilket innebär, att cirka 10 000 personer i staden är direkt eller indirekt beroende av bolagets verksamhet. För sin fortsatta expansion är bolaget i starkt behov av att disponera ytterligare mark, vilken för att medge en rationell drift måste ligga i anslutning till bolagets omedelbart norr om K 3 område belägna industriområde. Den enda riktning, i vilken industriområdet för närvarande kan utvidgas, är söderut över K 3 intilliggande område. Därest bolaget icke kan erhålla sådan mark i erforderlig utsträckning, har bolaget förklarat sig vara nödsakat att flytta en stor del av sin verksamhet i Skövde till annan ort, där utvecklingsmöjligheterna är gynnsammare. En sådan flyttning av bolagets verksamhet beräknas medföra, att antalet anställda i Skövde skulle komma att nedgå till ungefär hälften av den nuvarande arbetsstyrkan. Fastighetsnämnden finner det uppenbart, att en utflyttning från Skövde av

bolagets verksamhet i den omfattning som här antytts skulle komma att medföra allvarliga konsekvenser för Skövde stad. Nämnden har därför ansett det angeläget, att kronan i den utsträckning så är möjligt medverkar till en för staden och bolaget godtagbar lösning av frågan om bolagets behov av ytterligare mark för industriändamål. Den träffade överenskommelsen innebär, att Skövde stad får möjlighet att ställa mark till bolagets förfogande för utbyggnad av bolagets anläggningar, varigenom bolagets för stadens ekonomi och näringsliv betydelsefulla verksamhet även i fortsättningen kan i avsedd omfattning bedrivas i Skövde. Mot bakgrund härav synes det betydande intrång som genom överlåtelsen förorsakas verksamheten vid K 3 kunna accepteras. Den träffade uppgörelsen har tillkommit uteslutande för att tillgodose ett civilt intresse. De härav föranledda kostnaderna bör sålunda icke till någon del belasta försvarets ordinarie budget, varför nämnden förutsätter att medel för bestridande av kostnaderna för uppförande av ersättningsbyggnader inom K 3 kvarvarande område anvisas utanför försvarets ram med belopp, motsvarande den överenskomna köpeskillingen för byggnaderna, 850 000 kr.

Den överlåtna marken och de därinom befintliga byggnaderna är redovisade å kasernbyggnaders delfond av försvarets fastighetsfond. Det bokförda värdet å marken har uppskattats till i runt tal 71 000 kr. Det bokförda värdet å de byggnader och anläggningar, som kommer att övertagas av staden, uppgår till 709 390 kr., varav oavskrivet återstår 49 576 kr. Köpeskillingen för den överlåtna marken har fastställts på grundval av en genom fastighetsnämndens försorg verkställd värdering. Köpeskillingen för byggnaderna samt den särskilda ersättningen för flyttningskostnader m. m. har fastställts på grundval av kostnadsberäkningar, vilka utförts av fortifikationsförvaltningen. — Samråd i ärendet har ägt rum med chefen för armén.

Departementschefen

För Skövde stad är det av synnerlig betydelse att viss del av K 3 kasernområde kan få utnyttjas för civilt ändamål. En självklar förutsättning här för är emellertid att krigsmakten ersättes förutom fulla värdet av marken samtliga av avhändelsen föranledda kostnader för nybyggnader m. m. Då denna förutsättning synes uppfylld genom den preliminärt träffade överenskommelsen anser jag mig kunna tillstyrka att i enlighet med fastighetsnämndens förslag ett område av 71 000 m² av K 3 kasernområde överlåtes till Skövde stad, ehuru detta medför avsevärda olägenheter för K 3. Jag förutsätter, att kostnaderna för uppförande av ersättningsbyggnader inom K 3 kvarvarande område anvisas utanför fastställd ram för det militära försvaret med belopp motsvarande den inflytande köpeskillingen för byggnaderna. Till denna fråga torde jag få återkomma framdeles i samband med förslag om medelsanvisning för ersättningsbyggnader.

Åberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att ifrågavarande område med byggnader må överlåtas till Skövde stad på i huvudsak de villkor som angivits i den rörande överlåtelsen upprättade promemorian.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Hanström